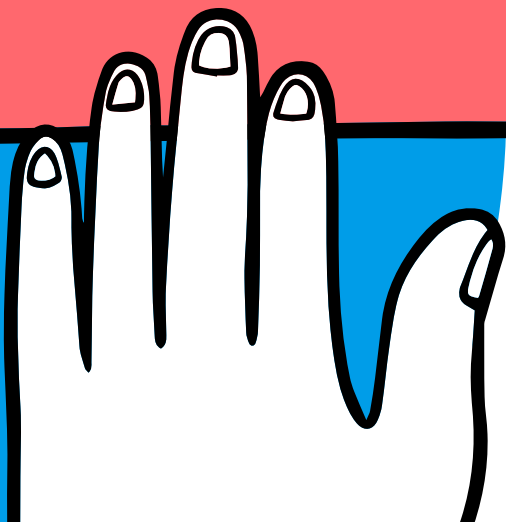
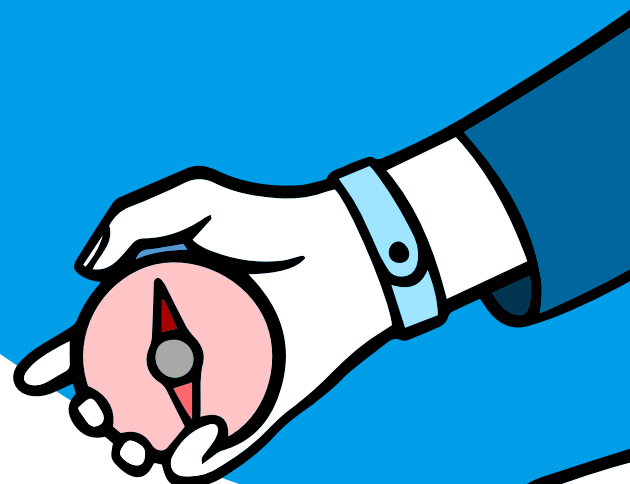

PUNCTUL DE VEDERE NEUTRU: o experiență de învățare

GHID

Wikimedians of
Romania and Moldova

WIKIMEDIA
FOUNDATION

FĂGĂRAȘ
RESEARCH
INSTITUTE

Acest ghid a fost conceput în cadrul proiectului *Grounding NPOV pillar in post-censored information ecology finanțat de Fundația Wikimedia*. Întregul material se află sub incidența licenței creative CC BY-SA 3.0.

Autori:

Mihai Constantinescu, Claudia-Maria Udrescu, Claudia Șerbănuță

Ilustrații, design și așezare în pagină:

Picturise

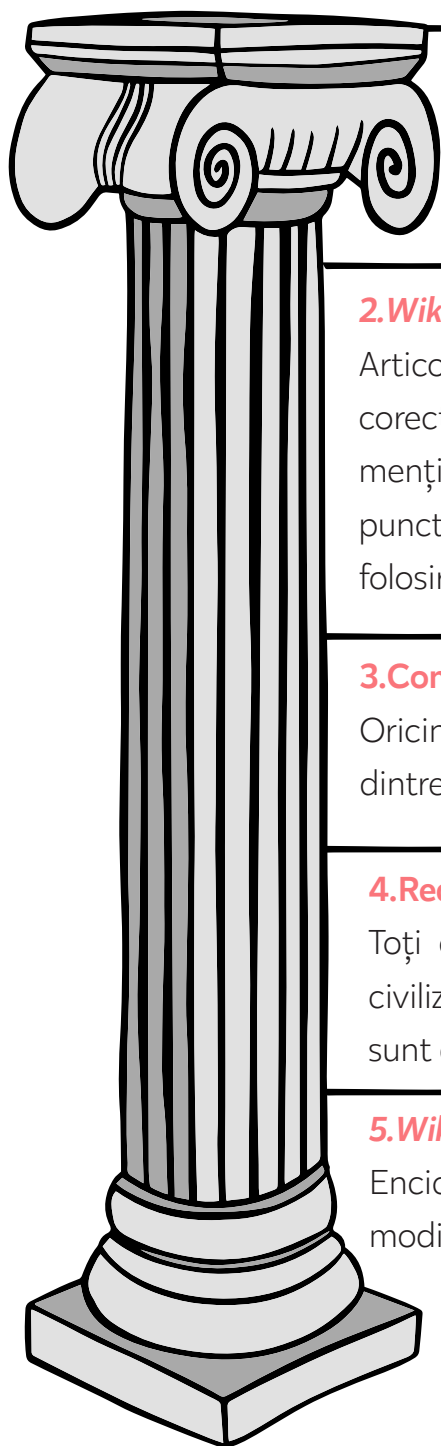
Introducere

1. Ce este Punctul de Vedere Neutru (PDVN)?
2. De ce este PDVN important?
3. Tipuri de situații problematice
4. PDVN în practică (exerciții)

Introducere

Ghidul se adresează tuturor celor care editează *Wikipedia* și doresc să afle mai multe despre Punctul de Vedere Netru (PDVN) în contextul acestui proiect enciclopedic. Înainte de a trece la prezentarea PDVN, trebuie să ne amintim cele cinci principii fundamentale (denumite uneori și „piloni”) pe baza cărora funcționează *Wikipedia*:

1. *Wikipedia* este o enciclopedie – cu tot ce decurge de aici (ex. *Wikipedia* nu este un loc pentru publicarea de cercetare originală, nu este un spațiu publicitar, nu este un ziar etc.).

2. *Wikipedia* este scrisă dintr-un punct de vedere neutru (PDVN)

Articolele din enciclopedie trebuie să reflecte realitatea cât mai corect cu putință. Pentru a reuși în acest deziderat este importantă menținerea unei imparțialități în exprimare, prezentarea tuturor punctelor de vedere semnificative în funcție de importanța lor și folosirea sursele de informare de calitate.

3. Conținutul *Wikipedia* este liber

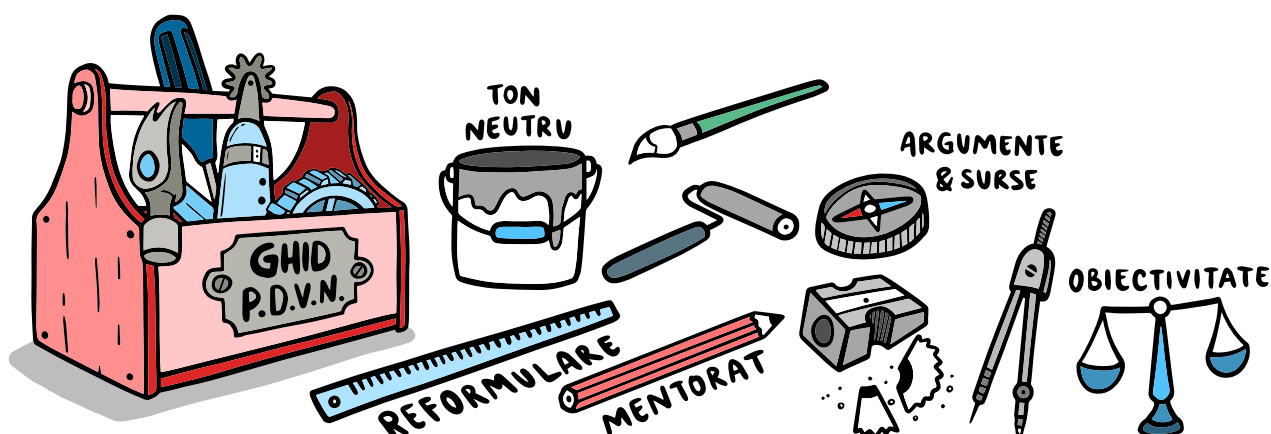
Oricine poate vedea, edita și distribui conținutul enciclopediei, una dintre caracteristicile de bază ale *Wikipedia* fiind gratuitatea.

4. Redactorii *Wikipedia* trebuie să se comporte civilizată

Toți cei care editează *Wikipedia* au datoria de a se comporta civilizată cu ceilalți editori ai enciclopediei, chiar și atunci când nu sunt de acord.

5. *Wikipedia* nu are reguli fixe

Enciclopedia are politici și linii directoare dar acestea pot suferi modificări atât în ceea ce privește conținutul cât și interpretarea acestuia. Ce contează cu adevărat este spiritul enciclopediei și nu o anumită formulare (I).

Atunci când discutăm despre conținutul *Wikipedia*, trebuie să amintim și cele trei politici principale de conținut: (2):

1. **Punct de vedere neutru (3)**
2. **Verificabilitate (4)**
3. **Fără conținut original (5)**

Pe lângă politicile de conținut, trebuie avută în vedere și **Notabilitatea** (6) subiectului, mai ales atunci când se creează o pagină nouă. Atât politicile de conținut cât și **Notabilitatea** vin ca o consecință firească a primului principiu fundamental („*Wikipedia* este o enciclopedie”) și exprimă modul în care trebuie formulate articolele enciclopediei. Deși acest ghid își propune să trateze *Punctul de Vedere Neutru* (PDVN), trebuie spus de la început că pilonii *Wikipedia* sunt gândiți să funcționeze împreună ceea ce presupune respectarea concomitentă a celor cinci principii fundamentale iar conținutul trebuie să respecte cele trei politici principale de conținut. De altfel, de multe ori se poate observa că textele „problematic” încalcă concomitent mai multe principii ale enciclopediei. Spre ex., textele care conțin cercetare originală pot conține și idei personale exprimate fără respectarea neutralității în exprimare. De aceea este important ca acest ghid să fie utilizat împreună cu celelalte materiale dedicate învățării *Wikipedia*. **Cursurile disponibile gratuit** (7), despre scrierea de articole (8), editarea pe *Wikipedia* (9), cum ar fi cel despre **Conținut, ton, PDVN, formate** (10) sau cel despre **Surse, Verificabilitate și Note** (11) sunt resurse ce, împreună cu acest ghid și cu celelalte resurse dedicate PDVN deja menționate, ajută la crearea premiselor necesare pentru înțelegerea modului în care trebuie formulate textele de pe *Wikipedia*.

1 Ce este Punctul de Vedere Neutru (PDVN)

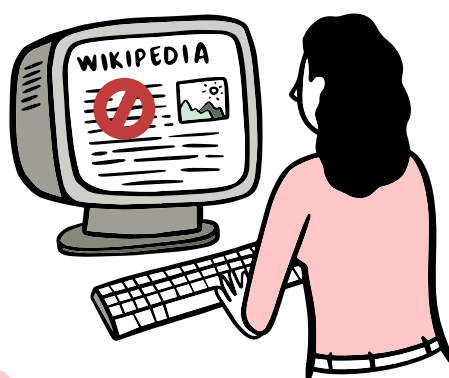
Punctul de Vedere Neutru (PDVN) presupune reprezentarea corectă, proporțională și, pe cât posibil, fără părtinire editorială, a tuturor punctelor de vedere semnificative care au fost publicate de către surse de încredere pe un subiect' (12). Definiția PDVN se suprapune, cel puțin parțial, cu cea a obiectivității. O analiză mai detaliată în legătură cu PDVN găsiți pe pagina dedicată din *Wikipedia* în limba română (13) și pe cea în limba engleză (14).

2 De ce este PDVN important?

O abordare ce respectă PDVN este necesară pentru asigurarea caracterului enciclopedic și neutru al *Wikipediei* dar este folositoare și în afara enciclopediei, PDVN putând fi privit și ca un mod de antrenare sau educare a gândirii critice (15) atât de necesare în viața de zi cu zi, sau ca un exercițiu de privire și din altă perspectivă, exercițiu fundamental într-o lume care se confruntă cu , fragmentarea, individualizarea, emoționalizarea și eroziunea bazei

colective pentru încredere' (16). Neutralitatea „antrenată” pe care o presupune exprimarea într-un mod cât mai apropiat de idealul PDVN poate ajuta și la o descifrare mai ușoară a intențiilor din spatele diverselor mesaje din media, fiind astfel un posibil punct de plecare în alfabetizarea media (17).

3 Tipuri de situații problematice

Cercetare noastră (18) a identificat în *Wikipedia* în limba română o serie de subiecte „sensibile” în ceea ce privește PDVN, subiecte în care discuțiile au deviat de la normele neutralității acceptate drept standard în enciclopedie. Aceste subiecte sunt:

- | **Politica** - mai ales perioada recentă dar și din trecutul național
- | **Istorie** - mai ales istoria națională și personalități din istoria națională
- | **Minorități** - de diverse feluri
Religie
- | **Prezentarea diverselor companii** (pagini wiki create special pentru a face reclamă unor firme)

În plus, din cercetare a rezultat și o serie de moduri de exprimare non PDVN des întâlnite:

| **Accente naționalist**-extremiste sau naționalist-fanteziste (ex. teorii pseudoștiințifice despre realizările dacilor)

| **Judecăți de valoare** (ex. despre moralitatea/imoralitatea unor persoane, formulări excesive despre performanțele/calitățile unor persoane etc.)

| **Exprimări sexiste** (cu precădere la adresa unor personalități feminine din istorie și politică)

| **Autopromovarea** prin scrierea de la zero sau editarea unor articole din sfera biografiilor (scrise chiar de subiect și devenite astfel autobiografii), prezentărilor unor organizații, formații muzicale etc. de către persoane aflate în conflict de interese (angajați sau implicați sub diverse alte forme în respectiva organizație)

Tot pentru categoria modurilor de exprimare problematice avem informațiile din cursul Wikipedia despre **Formulări evazive și judecăți de valoare** (19) - unde avem o listă cu termeni de evitat grupată pe tipuri de probleme:

| **Laude exagerate**

legendar, cel mai bun, grozav, aclamat, vizionar, remarcabil, lider, celebrat, popular, inovator, revoluționar, extraordinar, genial, celebru, renumit, prestigios, de clasă mondială, respectat, notabil, virtuoz, onorabil, minunat, unic, pionier, fenomenal și altele.

| **Afirmații fără atribuții clare**

unii oameni spun, mulți savanți afirmă, se crede/ se consideră, mulți sunt de părere, majoritatea simt, experții declară, este adesea raportat, pe scară largă se crede că, cercetările au arătat, știința spune, oamenii de știință susțin, se spune adesea, oficial și altele.

| **Expresii care induc îndoiala**

presupus, aparent, pretins, acuzat, așa-zis și altele.

| **Formulări vagi**

În special, ar trebui notat, fără îndoială, interesant, în esență, complet, de fapt, clar, absolut, desigur, fără îndoială, într-adevăr, fericit, trist, tragic, potrivit, din fericire, din păcate, prematur și altele.

| **Referințe relative la perioade de timp recent**

În ultimul timp, în prezent, astăzi, în prezent, până în prezent, acum 15 ani, anterior, în trecut, tradițional, acesta / ultimul/următorul (anul / luna / iarna / primăvara / vara / toamna), ieri, mâine, în viitor, acum, în curând, de când și altele.”

De asemenea, au fost observate o serie de probleme în ceea ce privește existența și calitatea surselor citate în articole, multe dintre paginile *Wikipedia* cu probleme conținând creații originale, nesuținute de surse sau nesuținute de surse de încredere.

Trebuie spus că aceste liste nu reprezintă în mod exhaustiv subiectele/modurile

de exprimare problematice ci mai degrabă o privire de ansamblu asupra celor mai des întâlnite subiecte/moduri de exprimare problematice dintr-un anumit moment din viața enciclopediei în limba română.

Anumite subiecte par a fi mai greu de abordat dintr-o perspectivă neutră și enciclopedică, cel puțin de către editorii lipsiți de experiența exercițiului scrierii obiective. Din acest motiv, prudența poate fi utilă pentru utilizatorii aflați la începutul drumului lor în *Wikipedia* în subiecte precum politica (mai ales cea recentă), personalitățile (mai ales cele aflate încă în viață), istoria.

4 PDVN în practică (exemple ficționale)

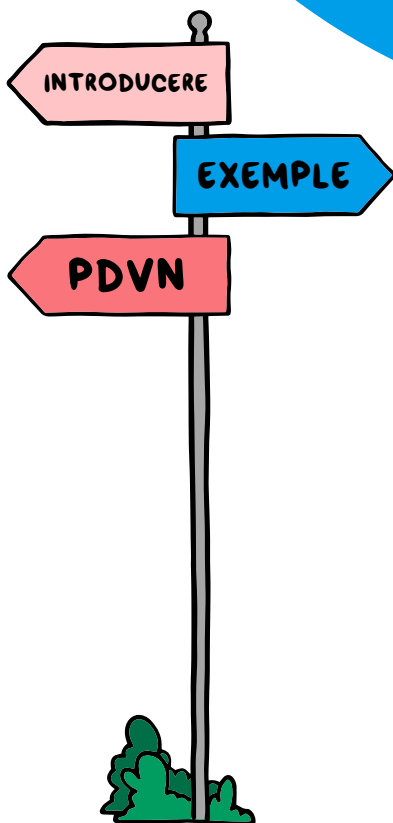
Mai jos găsiți mai multe exemple de exprimări ce încalcă PDVN și explicații despre modul în care astfel de exprimări pot fi reformulate pentru a se ajunge la o exprimare neutră.

Toate exemplele sunt ficționale dar bazate pe subiecte și moduri de exprimare întâlnite uneori în Wikipedia. Rolul acestor exemple este unul pur educațional și nu acela de a răni/insulta/aduce atingere vreunei persoane/companii etc. Citările menționate în aceste exemple sunt și ele ficționale și au fost create doar cu scopul de a exemplifica necesitatea citării și nu de a servi drept exemple de formatare a citărilor în enciclopedie.

EXEMPLE

Exemplul 1

Varianta 1

Oscar Wilde, despre care se știe că suferea de homosexualitate, este un scriitor irlandez fantastic care a produs capodopere precum Portretul lui Dorian Gray.

! A se observa în primul rând exprimarea discriminatorie *suferea de homosexualitate*.

Varianta 2

Oscar Wilde este un scriitor irlandez fantastic care a produs capodopere precum Portretul lui Dorian Gray.

! A doua variantă elimină exprimarea discriminatorie dar păstrează judecățile de valoare exprimate fără susținere bibliografică *fantastic, capodopere*.

Varianta 3

Oscar Wilde este un scriitor irlandez considerat de mulți drept fiind unul dintre cei mai importanți scriitori de limbă engleză [1]. Printre operele sale se numără și Portretul lui Dorian Gray, operă ce a cunoscut un succes important în rândul criticii literare [2].

1.Doe, John. Encyclopedia of English Literature. London: Oxford Press, 1977, p. 22

2.Doe, John. Encyclopedia of English Literature. London: Oxford Press, 1977, p. 43

! Varianta finală reformulează exprimările bombastice și aduce citări *din surse de încredere* ce susțin cele afirmate.

Exemplul 2

Varianta 1

Sfântul X a vindecat numeroși leproși și a convertit la dreapta credință păgânii din zona fluviilor Tigru și Lena.

! Prima variantă vine cu o afirmație nesusținută (*a vindecat numeroși leproși*) și cu o perspectivă religioasă - deci nu neutră - *dreapta credință*.

Varianta 2

Sfântul X a vindecat numeroși leproși și a convertit la dreapta credință păgânii din zona fluviilor Tigru și Lena [1].

1. Preot Doe, John. Minunile Sfântului X. Loc: Editura Casa lui Zeus, 2014.

! A doua variantă rezolvă doar aparent problemele textului întrucât citarea provine dintr-o sursă care nu este de încredere..

Varianta 3

În religia flying spaghetti monster, Sfântului X i se atribuie numeroase vindecări ale unor leproși și convertiri în rândul populației din zona fluviilor Tigru și Lena[1].

1.Smith, John. Istoria religioasă a Asiei. Londra: Editura Academiei, 1954, p. 23

! Varianta finală rezolvă problema neutralității exprimând faptul că respectivele minuni/acțiuni îi sunt atribuite persoanei într-o anumite religie și oferind o citarea la o sursă de încredere ce susține aceste lucruri.

Exemplul 3

Varianta 1

Ion Iliescu este cel mai curajos disident din perioada comunistă care a ajuns președintele României și a fost cel mai destoinic lider al FSN. A publicat numeroase lucrări de o valoare inestimabilă, atât pe subiecte legate de politică, cât și pe teme legate de specializarea lui din facultate.

Varianta 2

Ion Iliescu, considerat de unii istorici drept un disident în perioada comunistă, a fost președinte al României între anii 1990 - 1996 și a condus FSN. Ion Iliescu a publicat următoarele cărți [1].

1. Ziarul de noapte bună, 22 mai 1997.

Varianta 3

Ion Iliescu, președintele FSN în perioada....a fost considerat de unii analiști politici ca fiind disident în perioada regimului Ceaușescu. A publicat mai multe volume, printre care Opere complete, apărute la editura Academiei Române. [1]

1. Popescu, Ion. Istoria României. București: Editura Academiei Române, 2006, p. 35

Varianta 4

Ion Iliescu, președinte al României între anii 1990-1996 și 2000-2004, a fost considerat de unii analiști politici ca fiind disident în perioada regimului Ceaușescu [1]. Este autorul a mai multor volume publicate la diverse edituri [2].

1. Doe John. Istoria românilor: perioada postcomunistă. București: Editura Universității, 2019, p. 32

2. Doe John. Istoria românilor: perioada postcomunistă. București: Editura Universității, 2019, p. 35

Exemplul 4

Varianta 1

Roșia Montana este cel mai puternic exemplu despre influența intereselor străine în țara noastră, care urmăresc să destabilizeze economia țării.

Varianta 2

Rosia Montana este asociată de unii actori politici cu interesele străine care fac legea în țara noastră. [1]

1. www.gabrielmontana.eu

Varianta 3

Roșia Montana este o regiune din România, unde în anul 2004 o companie canadiană a urmărit să înceapă o exploatare minieră și astfel a generat discuții despre mediu și sănătatea oamenilor din zonă. Ca o consecință, au urmat numeroase proteste [1].

1. Roșia Montană, 22 mai 2014, dosar Recorder, www.recorder.ro

Exemplul 5

Varianta 1

Sanctitatea sa Papa Ioan Paul al II-lea a fost de origine poloneză și a fost cel mai iubit papă din istoria contemporană.

Varianta 2

Papa Ioan Paul al II-lea s-a născut în Polonia, în orașul Wadowice și a fost papă între anii 1978 - 2005.

Varianta 3

Karol Wojtyła, devenit papa Ioan Paul al II-lea în anul 1978 și sanctificat în anul 2014 de către Vatican, a fost victima unui atentat în anul 1984. [1]

1. Smith, John. Viața lui Ioan Paul al II-lea. Ed. Vatican, 2000, p. 58.

Exemplul 6

Varianta 1

Freddie Mercury, cântăreț britanic, a suferit de homosexualitate și murit în chip tragic, din cauza acestei orientări, pentru că a contractat SIDA.

Varianta 2

Freddie Mercury a fost homosexual și a decedat foarte tânăr ca urmare a acestei boli crunte (1).

1. www.muzicameadecapatai.com

Varianta 3

Freddie Mercury, solistul trupei Queen, a murit datorită complicațiilor legate de contractarea SIDA, conform unora din prietenii săi apropiați, fără ca el să facă declarații publice privind starea lui de sănătate ....[1].

1. Mancuso Henry, Memories about Freddie, Manchester, 2003, p. 31

Varianta 4

Freddy Mercury, solistul trupei Queen, a murit din cauza complicațiilor legate de evoluția SIDA, boală de care suferea după ce contractase virusul HIV. [1]

1. Mancuso Henry. Memories about Freddie. Manchester: 2003, p. 31

Exemplul 7

Varianta 1

Adrian Păunescu, celebru poet roman, a publicat în mod prolific și a avut un extraordinar de mare talent. Cenaclul Flacăra, opera lui, a adunat toți tinerii curajoși din acea vreme în jurul muzicii și a umplut stadioane întregi.

Varianta 2

Adrian Păunescu, poet român din perioada...a publicat cel mai mare număr de volume de poezii pe timpul vieții. A creat Cenaclul Flacăra, cel mai mare cnaclu pe care l-a cunoscut vreodată generația lui.

Varianta 3

Adrian Păunescu, poet român care a trăit între anii 1943 - 2010 a publicat 43 de volume de poezii pe durata vieții. Este în același timp inițiatorul Cenaclului Flacăra, care a înregistrat, potrivit unor jurnaliști, o participare foarte numeroasă pentru acea perioadă. [1]

1. Manolescu Nicolae, Adrian Păunescu, poetul, Editura Vremea, 1998, p. 15

Exemplul 8

Varianta 1

Oana Pellea, o arhicunoscută actriță română, nu a fost căsătorită niciodată, deși a avut mai multe relații de durată.

Varianta 2

Oana Pellea, actriță română, a jucat în numeroase piese de teatru, dar nu a fost căsătorită deloc.

Varianta 3

Oana Pellea este o actriță română care a jucat în piesele...dintre care unele au fost premiate la mai multe festivaluri de teatru din România și Europa [1]

1. *Oana Pellea, talent și muncă*, Revista Uniter, 2017, p.19

Exemplul 9

Varianta 1

Traian Băsescu a fost președintele României care a luptat cel mai mult, pe toată durata mandatului său, cu marea corupție.

Varianta 2

Traian Băsescu, președintele României în perioada...a luat atitudine împotriva corupției și a cerut deschiderea mai multor dosare penale [1].

1. www.stirilemele.eu, 22.04.2015.

Varianta 3

Potrivit unor analiști politici, Traian Băsescu a “luat atitudine în privința corupției și a cerut deschiderea mai multor dosare penale” [1].

1. Preda Daniel. Președinția în timpul lui Traian Băsescu, Editura Nemira, 2018, p. 25

Exemplul 10

Varianta 1

Revoluția din 1989 nu a fost deloc o revoluție, deși se numește așa, a fost o lovitură de stat pusă la cale de dușmanii regimului Ceaușescu. A fost un eveniment foarte controversat și se spune că s-a soldat cu multe morți.

Varianta 2

Revoluția din 1989 a fost de fapt o lovitură de stat condusă de apropiații regimului Ceaușescu [1].

1.Revoluția română în direct, Star TV, ianuarie 1990.

Varianta 3

În decembrie 1989 căderea regimului comunist a fost numită “revoluție” de unii istorici [1]. În același timp, alte surse consideră că există elemente care descriu, de fapt, o lovitură de stat [citare]

1.Cioroianu Titel, Revoluția română după 20 de ani, Editura Polirom, 2010, p. 45

Varianta 4

Revoluția română a avut loc în decembrie 1989 și a dus la căderea regimului comunist [1]. De-a lungul timpului, diverse surse au avansat ipoteza unei lovituri de stat [2].

1.Doe, John. Istoria României postdecembriste. Oxford: Cambridge University Press, 1997, p. 34

2.Doe, John. Istoria României postdecembriste. Oxford: Cambridge University Press, 1997, p. 37

Exemplul 11

Varianta 1

Țiganiile sunt cea mai mare minoritate din România. Ei au obiceiuri ciudate pentru că fetele trebuie să aducă dovada de castitate la momentul căsătoriei, care se poate face și la 14 ani!!!!!!

Varianta 2

Țiganiile își căsătoresc copiii de foarte tineri, încă de la vârsta adolescenței, potrivit studiilor. Fetelor li se cere să facă dovada de castitate înainte de a se căsători.

Varianta 3

Persoanele de etnie romă, în unele regiuni din lume, potrivit unor cercetări antropologice, păstrează și în prezent obiceiuri vechi legate de căsătoria tinerelor fete de etnie romă, ca de exemplu cel de a dovedi castitatea înainte de căsătorie [1].

1. Badea Simion, *Tradiții, simboluri și minorități*, editura ARC, 2018, p. 39

Varianta 4

Potrivit unor studii antropologice, în unele regiuni din lume, persoanele de etnie romă păstrează și în prezent obiceiuri legate de căsătoria tinerele fete - cum ar fi cel de a dovedi castitatea înainte de căsătorie [1].

1. Doe, John. *An encyclopedia of the roma people*. London: Oxford Press, 2181, p. 23

Exemplul 12

Varianta 1

Mulți sunt de părere că Padre Pio, pe durata vieții sale, a înfăptuit mai multe miracole și este unul din cei mai cunoscuți sfinți catolici, în principal datorită stigmatelor teribile pe care le-a purtat.

Varianta 2

Padre Pio, preot catolic, pe numele său adevărat Giovanni Bosco, a devenit celebru datorită stigmatelor sale și a fost recunoscut drept sfânt al Bisericii catolice [1]

1. Popescu Marin, *Memorii din Italia*, Ed. Timpul rău, 2000, p. 3

Varianta 3

Padre Pio, călugăr și preot catolic a fost canonizat de Vatican în anul XX. Potrivit unor surse ale bisericii catolice [1], Padre Pio a fost cunoscut și datorită stigmatelor pe care le-a purtat [citare].

1. Arhivele Vaticanului, tomul XXX, vol.1, fila ¾

Varianta 4

Padre Pio, călugăr și preot catolic, a fost canonizat de Vatican în anul 1999 [1]. El este cunoscut și prin prisma faptului că a fost purtător al stigmatelor. [2]

1. Doe, John. *History of the Church*. London: OUP, 2010, p. 23

2. Doe, John. *History of the Church*. London: OUP, 2010, p. 27

Exemplul 13

Varianta 1

Mișcarea MISA a fost o mișcare de clasă mondială, care a promovat tehnicile yoga în România, cu mult înainte de revoluție. Fondatorul ei, Grigore Bivolaru a fost cel mai iubit conducător al acestei mișcări, dar ulterior a fost arestat pe nedrept, din cauză că se spunea că a întreținut relații sexuale cu tinere femei care participau la evenimentele organizate de el.

Varianta 2

Mișcarea MISA a fost o mișcare ce a promovat tehnicile yoga în România, cu mult înainte de revoluție. A fost inițiată de Grigore Bivolaru, care după Revoluție a fost arestat pe nedrept, din cauză că se spunea că a întreținut relații sexuale cu tinere femei care participau la evenimentele organizate de el [1].

1. Bivolaru Grigore, Memoriile mele, volumul 3, Ed. Timpul, 2010, p.45

Varianta 3

Mișcarea MISA a fost o mișcare fondată de Grigore Bivolaru în anul 1976 și a promovat tehnicile yoga în România. Potrivit unor surse directe, Bivolaru a fost condamnat și arestat în 1999, ca urmare a mai multor acuzații de hărțuire sexuală din partea mai multor membre ale MISA [1].

1. Dicționarul mișcărilor yoga din România, Ed. Paralela 45, 2003, p. 70

Exemplul 14

Varianta 1

Coca-Cola este o băutură răcoritoare, carbogazoasă, produsă de The Coca Cola Company, cu sediul în America. Considerată a fi un fenomen la nivel mondial, este vândută în magazine, restaurante și aparate în peste 200 de țări. Mulți o consideră cea mai bună băutură răcoritoare. Numeroase studii au arătat că varianta fără zahăr este cea mai sănătoasă și contribuie la o bună digestie.

Varianta 2

Coca Cola este o băutură carbogazoasă, produsă pentru prima dată în statul Georgia, în Atlanta. Este fără îndoială cea mai vândută băutură carbogazoasă din lume, în special varianta fără zahăr, varianta cea mai sănătoasă produsă de The Cola Company [1].

1. www.cocacola.com

Varianta 3

Coca Cola este o băutură răcoritoare, carbogazoasă, produsă de The Coca Cola Company, cu sediul în Atlanta, statul Georgia. Varianta fără zahăr, numită în unele țări diet coke, a fost în topul vânzărilor de băuturi răcoritoare timp de mai mulți ani, potrivit sondajelor efectuate de revistele de specialitate [1].

1. *The Coke in numbers*, International Magazine of Beverages, 2020, p. 335.

Exemplul 15

Varianta 1

Tik Tok este în prezent cea mai iubită și folosită platformă de tinerii din generația actuală. A înregistrat cel mai mare succes printre platformele de socializare, depășind Facebook, pentru că încurajează folosirea mesajelor scurte, de tip “reels”. A fost interzisă de anumite guverne care nu își lasă angajații să stea pe Tik Tok în timpul programului.

Varianta 2

Tik Tok este o platformă care, conform datelor statistice din 2022, este folosită cu precădere de segmentul de vârstă 8-13 ani. Unele state au cerut interzicerea folosirii platformei de către angajații în instituțiile publice, pe motiv de securitate cibernetică [1].

1.Social Media Magazine index, 2022, decembrie, p. 29.

Varianta 3

Tik Tok este o platformă folosită de segmentul de vârstă 8-13 ani, potrivit unor date statistice de la sfârșitul lui 2022. Folosirea acestei platforme a fost interzisă în februarie 2023 pe toate aparatele electronice oficiale ale Uniunii Europene, care au atenționat în legătură cu anumite probleme legate de securitate cibernetică [1].

1."European Commission bans TikTok from official devices". CNN. 23 February 2023

Note

1. https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Politici_fondatoare
2. Core content policies (2022) Wikipedia. Disponibil la:
https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Core_content_policies
3. https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Punct_de_vedere_neutru
4. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Verificabilitate>
5. https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:F%C4%83r%C4%83_cercetare_original%C4%83
6. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Notabilitate>
7. WMROMD/Cursuri. Wikipedia. Disponibil la: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WMROMD/Cursuri>
8. WMROMD/Cursuri/Scrierea de Articole (no date) Wikipedia. Disponibil la:
https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WMROMD/Cursuri/Scrierea_de_articole
9. WMROMD/Cursuri/Editarea Pe Wikipedia (no date) Wikipedia. Disponibil la:
https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WMROMD/Cursuri/Editarea_pe_Wikipedia
10. WMROMD/Cursuri/Scrierea de articole/Conținut, Ton, PDVN, formate (no date) Wikipedia. Disponibil la:
https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WMROMD/Cursuri/Scrierea_de_articole/Con%C8%9Binut,_ton,_PDVN,_formate
11. WMROMD/Cursuri/Scrierea de articole/Surse, verificabilitate și note (no date) Wikipedia. Disponibil la:
https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WMROMD/Cursuri/Scrierea_de_articole/Surse,_verificabilitate_%C8%99i_note
12. Neutral point of view (2023) Wikipedia. Disponibil la:
https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Neutral_point_of_view
13. Punct de Vedere neutru (2019) Wikipedia. Disponibil la:
https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Punct_de_vedere_neutru
14. Neutral point of view (2023a) Wikipedia. Disponibil la:
https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Neutral_point_of_view
15. Gareis, J.A.L. et al. (2022) 'Using Wikipedia Assignments to Teach Critical Thinking and Scientific Writing in STEM Courses', *Frontiers in Education*, 7, p. 905777. Disponibil la:
<https://doi.org/10.3389/educ.2022.905777>.
16. Haider, J. and Sundin, O. (2022) *Paradoxes of media and information literacy: the crisis of information*. New York, NY: Routledge, p.2. Disponibil la: <https://doi.org/10.4324/9781003163237>
17. <https://medialiteracynow.org/what-is-media-literacy/>
18. https://meta.wikimedia.org/wiki/Research:Grounding_NPOV_pillar_in_post-censored_information_ecology
19. https://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WMROMD/Cursuri/Editarea_pe_Wikipedia/Curs_5

